

Τάξη : Α΄ Γυμνασίου

Μάθημα : Γεωμετρία

Διδακτική ενότητα : Άθροισμα γωνιών τριγώνου – Ιδιότητες ισοσκελούς τριγώνου

Φύλλο εργασίας 1

Ανοίξτε το αρχείο : «athroisma gonion trigonou.fig»

Στην οθόνη του Η/Υ υπάρχει ένα τρίγωνο ΑΒΓ . (μετακινήστε τις κορυφές του)

1. Εμφανίστε τις γωνίες του τριγώνου: επιλέξτε το κουμπί «Γωνίες τριγώνου»

Ποιο είναι το άθροισμά τους ; .....

2. Εμφανίστε το άθροισμά τους : επιλέξτε το κουμπί «Άθροισμα 1»

Μετακινήστε (με το δείκτη) τις κορυφές του τριγώνου , ώστε να σχηματίσετε όλα τα είδη των τριγώνων .

Τι παρατηρείτε για το άθροισμα των γωνιών του τριγώνου; .....

Ας προσπαθήσουμε να καταλάβουμε (να αποδείξουμε) γιατί συμβαίνει αυτό .

- i. Από το σημείο Α φέρνουμε ευθεία ε παράλληλη στη ΒΓ, και πάνω σ' αυτή παίρνουμε δυο σημεία Δ , Ε (επιλέξτε το κουμπί «ευθεία ε // ΒΓ»)
- ii. Στο σχήμα μας σχηματίζονται οι γωνίες : ΔΑΒ , ΕΑΓ και ΔΑΕ
- iii. Τι γωνία είναι η ΔΑΕ; ..... άρα το μέτρο της είναι : ΔΑΕ =.....
- iv. Εμφανίστε το μέτρο των γωνιών ΔΑΒ και ΕΑΓ :επιλέξτε το κουμπί «Γωνίες 2»
- v. Ποια είναι η σχέση των γωνιών ΔΑΒ και της γωνίας Β του τριγώνου; .....
- vi. Γιατί συμβαίνει αυτό; .....
- vii. Ποια είναι η σχέση των γωνιών ΕΑΓ και της γωνίας Γ του τριγώνου; .....
- viii. Γιατί συμβαίνει αυτό; .....

Από τα παραπάνω έχουμε :

$A + \Delta AB + EA\Gamma = \dots\dots\dots$, είναι όμως $\Delta AB = B$ και $EA\Gamma = \Gamma$ άρα έχουμε

.....

Συμπέρασμα :

.....
.....

Αποκρύψτε τα κουμπιά «ευθεία ε // ΒΓ» και «Γωνίες 2»

3. Φέρτε την ημιευθεία ΒΓ και πάνω σ' αυτή παίρνουμε σημείο Ζ : επιλέξτε το κουμπί «ημιευθεία ΒΓ»
Στο σχήμα μας τώρα εμφανίζεται η γωνία ΖΓΑ . Αυτή η γωνία ονομάζεται ..... της Γ .
επιλέξτε το αντίστοιχο κουμπί κουμπί
- i. Ποια είναι η σχέση των γωνιών Γ και ΖΓΑ; .....
  - ii. Υπολογίστε το άθροισμα των γωνιών Α και Β και συγκρίνετέ το με τη γωνία ΖΓΑ.
(επιλέξτε το κουμπί «Άθροισμα 2»)
  - iii. Τι παρατηρείτε; ....
  - iv. Μετακινήστε (με το δείκτη) τις κορυφές του τριγώνου και επιβεβαιώστε την προηγούμενη παρατήρησή σας .

Συμπέρασμα :

.....
.....

Αποκρύψτε τα κουμπιά «ημιευθεία ΒΓ» , «εξωτερική γωνία » και «Άθροισμα 2»

Άσκηση 1 . Ανοίξτε το αρχείο : «askisi 1.fig»

Επιλέξτε το κουμπί : «τρίγωνο ΑΒΓ»

Έχουμε ένα ορθογώνιο τρίγωνο και φέρνουμε το ύψος ΑΔ προς την υποτείνουσα ΒΓ .

Επιλέξτε το κουμπί : «ύψος ΑΔ»

Στο τρίγωνο σχηματίζονται οι γωνίες ΒΑΔ και ΔΑΓ . Επιλέξτε το κουμπί : «γωνίες 1»

Τι παρατηρείτε για τις γωνίες αυτές και τις γωνίες Β και Γ του ορθογωνίου τριγώνου ΑΒΓ ;

Μπορείτε να το εξηγήσετε;

Συμπέρασμα :

.....
.....
.....
.....

Αποενεργοποιήστε όλα τα κουμπιά.

Φύλλο εργασίας 2

Ιδιότητες ισοσκελούς τριγώνου

Από τη γραμμή μενού επιλέξτε : Αρχείο – Δημιουργία (εμφανίζεται μια νέα επιφάνεια εργασίας του Cabri Geometry).

1. Σχεδιάστε ευθύγραμμο τμήμα (3° εργαλείο –τμήμα) και ονομάστε ΒΓ (10° εργαλείο –ονομασία)
2. Βρείτε το μέσο (5° εργαλείο – Μέσον) του ΒΓ και ονομάστε Μ (10° εργαλείο –ονομασία)
3. Φέρτε ευθεία ϵ κάθετη στο ευθύγραμμο τμήμα ΒΓ (5° εργαλείο – Κάθετη ευθεία)
Πως ονομάζεται η ευθεία ϵ ; .....
4. Πάνω στην ευθεία ϵ πάρτε σημείο (2° εργαλείο-σημείο) και ονομάστε Α (10° εργαλείο –ονομασία)
5. Φέρτε τα ευθύγραμμα τμήματα (3° εργαλείο –τμήμα) ΑΒ και ΑΓ .
  - i. Ποια η σχέση των τμημάτων ΑΒ και ΑΓ και γιατί ; .....
  - ii. Ποιο είναι το είδος του τριγώνου ΑΒΓ ως προς τις πλευρές του; .....
  - iii. Μετρήστε τα μήκη των πλευρών του τριγώνου (9° εργαλείο – απόσταση ή μήκος) και ταυτόχρονα ονομάστε τα μήκη αυτά .
6. Ποιες είναι οι ίσες πλευρές του τριγώνου; .....
7. Ποια πλευρά ονομάζουμε βάση του ισοσκελούς τριγώνου ΑΒΓ; .....
8. Μετρήστε τις γωνίες του τριγώνου:(9° εργαλείο – γωνία) και ταυτόχρονα ονομάστε τις γωνίες Α , Β , Γ
9. Μετακινήστε (με το δείκτη) τις κορυφές του τριγώνου.
  - i. Αλλάζει το είδος του τριγώνου ως προς τις πλευρές του; .....
  - ii. Αλλάζει το είδος του τριγώνου ως προς τις γωνίες του; .....

10. Ποια η σχέση των γωνιών Β και Γ ; .....

Συμπέρασμα:

Οι προσκείμενες γωνίες στη βάση ισοσκελούς τριγώνου είναι .....

11. Μετρήστε τις γωνίες ΒΑΜ και ΜΑΓ :(9° εργαλείο – γωνία) . Τι παρατηρείτε ; .....
  - i. Μετακινήστε (με το δείκτη) τις κορυφές του τριγώνου και επιβεβαιώστε την προηγούμενη παρατήρησή σας.
  - ii. Ποια η σχέση της ευθείας ϵ και της γωνία Α ; .....
  - iii. Συνεπώς το ΑΜ είναι ..... του τριγώνου ΑΒΓ.
12. Η ευθεία ϵ είναι η μεσοκάθετος του ΒΓ .
- i. Άρα το ΑΜ είναι .....
  - ii. Συνεπώς το ΑΜ είναι ..... του τριγώνου ΑΒΓ

13. Πάρτε ένα τυχαίο σημείο στην AB . Βρείτε το συμμετρικό του ως προς την ευθεία ϵ , (6° εργαλείο – αξονική συμμετρία) που βρίσκεται αυτό; .....

Πάρτε ένα τυχαίο σημείο στην AG . Βρείτε το συμμετρικό του ως προς την ευθεία ϵ , (6° εργαλείο – αξονική συμμετρία) που βρίσκεται αυτό; .....

Συμπέρασμα : Η ευθεία ϵ είναι ..... του τριγώνου

14. Κατασκευάστε τις διαμέσους BE και ΓZ . Μετρήστε τις . Τι παρατηρείτε ; .....

15. Μετακινήστε την κορυφή A , ώστε το τρίγωνο να γίνει ορθογώνιο.

Πόσες μοίρες είναι οι γωνίες B και Γ ; .....

Από τη γραμμή μενού επιλέξτε : Αρχείο – Αποθήκευση ως και αποθηκεύσετε το αρχείο

Άσκηση 2 . Ανοίξτε το αρχείο : «askisi 1.fig»

Επιλέξτε το κουμπί : «τρίγωνο ABΓ»

Έχουμε ένα ορθογώνιο τρίγωνο και φέρνουμε τη διάμεσο προς την υποτείνουσα ΒΓ .

Επιλέξτε το κουμπί : «διάμεσος AM»

Μετρήστε τα τμήματα AM , BM και ΜΓ Επιλέξτε το κουμπί : «τμήματα»

Η διάμεσος AM χωρίζει τη γωνία A σε δυο γωνίες BAM και ΜΑΓ . Επιλέξτε το κουμπί : «γωνίες 2»

Τι παρατηρείτε ;

Ποιο είναι το είδος των τριγώνων AMB και AMΓ ;

Σε ποιο συμπέρασμα καταλήγετε;

.....
.....

Θυμόμαστε - Μαθαίνουμε

Σε κάθε ισοσκελές τρίγωνο ισχύει ότι:

- ▶ Η ευθεία της **διαμέσου**, που αντιστοιχεί στη βάση είναι **άξονας συμμετρίας** του **ισοσκελούς** τριγώνου.
- ▶ Η **διάμεσος**, που αντιστοιχεί στη βάση είναι **ύψος** και **διχοτόμος**.
- ▶ Οι **προσκειμένες γωνίες** στη βάση του ισοσκελούς είναι **ίσες**.

Φύλλο εργασίας 3

Ιδιότητες ισοπλεύρου τριγώνου

Από τη γραμμή μενού επιλέξτε : Αρχείο – Δημιουργία (εμφανίζεται μια νέα επιφάνεια εργασίας του Cabri Geometry).

1. Κατασκευάστε ένα ισοπλευρο τρίγωνο ΑΒΓ.
2. Μετρήστε τις πλευρές και τις γωνίες του τριγώνου. Μετακινήστε τις κορυφές του.
Τι παρατηρείτε ; .....
3. Κατασκευάστε τις διαμέσους του τριγώνου. Μετρήστε τις .
Τι παρατηρείτε ; .....
4. Μετρήστε τις γωνίες που σχηματίζουν οι διάμεσοι με τις πλευρές του τριγώνου.
Τι παρατηρείτε ; .....
5. Μετρήστε την γωνία που σχηματίζει κάθε διάμεσος με την πλευρά στην οποία καταλήγει.
Τι παρατηρείτε ; .....
Σε ποιο συμπέρασμα καταλήγετε ; .....
6. Πάρτε τυχαίο σημείο πάνω σε κάθε πλευρά του τριγώνου. Βρείτε το συμμετρικό του , ως προς τις ευθείες των διαμέσων. Τι παρατηρείτε ;
Σε ποιο συμπέρασμα καταλήγετε ; .....

Σε κάθε ισοπλευρο τρίγωνο ισχύει ότι:

- ▶ Οι ευθείες των διαμέσων είναι άξονες συμμετρίας του ισοπλεύρου τριγώνου.
- ▶ Κάθε διάμεσος είναι ύψος και διχοτόμος.
- ▶ Όλες οι πλευρές και όλες οι γωνίες του ισοπλεύρου τριγώνου είναι ίσες.